

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 39, 2020

2020-09-23

Sammanfattning

På den globala oljemarknaden råder fortsatt stor osäkerhet kring efterfrågan, vilket har lett till volatila priser de senaste veckorna. Vid publiceringen av det förra marknadsbrevet hade priserna just sjunkit till de lägsta nivåerna sedan slutet av juni. Sedan dess har priserna återhämtat sig något till följd av framför allt en lägre produktion i USA och svaga efterfrågesiffror från Kina. Samtliga månadsrapporter från IEA, EIA och OPEC pekar på fortsatt stor osäkerhet kring marknadsutvecklingen framöver och en sänkt tilltro till en återhämtning i efterfrågan jämfört med augustis månadsrapporter.

Försörjningen av naturgas till Europa är fortsatt god och lagerfyllnaden är hög. Kontrakt på den nordvästeuropeiska gasmarknaden TTF handlas nu över motsvarande kontrakt på amerikanska HHB.

Priset på kol har ökat den senaste tvåveckorsperioden medan utsläppsriktpriset varit mer volatilt efter osäkerheter om EU-kommissionen kommer att revidera sitt utsläppsmål.

*Till följd av förändringar i hantering av prisdata kommer inte alla grafer som i vanliga fall ingår i marknadsbrevet att kunna publiceras i dagens version.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

Vid sidan av arbetet med marknadsbrevten följer Energimyndigheten utvecklingen på de svenska energimarknaderna utifrån den rådande situationen med Covid-19 och uppdaterar information på Energimyndighetens hemsida. Mer information finns på www.energimyndigheten.se.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaderna	2
Naturgasmarknaderna	5
Europeisk kraftproduktion	6

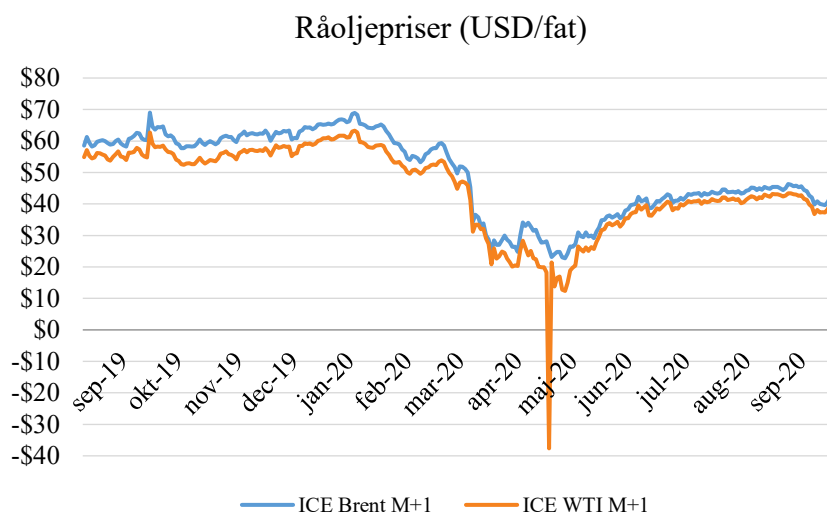
Priser vid stängning den 21/9

Olja	ICE Brent, front month
	41,76 USD/fat ↓*
Naturgas	ICP TTF, day ahead
	---- EUR/MWh
Kol	ICE AP12, front month
	52,80 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	26,38 EUR/ton ↓*

* Pilen indikerar prisrörelse under de två senaste veckorna.

Oljemarknaderna

Sedan prisnedgången vid förra marknadsbrevets publicering har oljepriserna återhämtat sig något, från en stängningsnotering om USD39 den 8 september till USD43 på torsdagen den 17 september. Bland annat en ökad trafikaktivitet i början av september bidrog till prisökningen. Enligt konsultbyrån Platts var UK den enda av Europas större ekonomier som inte visade på en ökning i trafikaktiviteter i början av september. En minskad produktion i USA till följd av orkanen Laura och sedermera Sally har också stöttat priserna. Under måndagen (21 september) sjönk dock priserna igen och Brent M+1 stängde på USD41,76. En ökad smittspridning i flera länder, överhängande hot om ytterligare nedstängningar och en dämpad amerikansk bensinefterfråga lägger effektivt ett tak på priserna.

Källa: Intercontinental Exchange.

Under fredagen (18 september) sjönk priserna tillfälligt när general Khalifa Haftar, ledare för en libysk motståndsmilis, meddelade att den åtta månader långa oljeblockaden ska upphöra. Haftar kontrollerar stora delar av Libyens östra sida, där de flesta oljefält och hamnar är belägna. Det råder dock oklarheter kring huruvida NOC anser att den nuvarande *force majeure* kan lyftas och således när volymer till marknaden skulle öka. Till följd av blockaden och flera år av volatil oljeproduktion ingår inte Libyen i OPEC+ produktionsminskning och skulle därmed teoretiskt kunna tillföra marknaden omkring 1,1 miljoner fat per dag, från dagens produktion om drygt 100 000 fat per dag till de 1,2 miljoner som producerades innan blockaden. Libyen har också, till följd av blockaden, stora lager.

Pristrenden uppåt från juni är långt ifrån stabil och fortsatta frågetecken kring den globala ekonomin, Kinas dämpade oljeefterfrågan, höga globala lager, tidsaspekter kring ett tillgängligt vaccin mot covid-19 och problem kring OPEC+ produktionsminskning är några av faktorerna som riskerar att underminera återhämtningen och orsakar volatila priser.

Det internationella energigorganet IEA sänkte i sin månadsrapport Oil Market Report som publicerades den 15 september sin bedömning om den genomsnittliga efterfrågan 2020, från en minskning om 8,1 miljoner fat per dag i augustis rapport till 8,4. Även den amerikanska energimyndigheten EIA samt OPEC sänkte i sina respektive månadsrapporter (Short-Term Energy Outlook 9 september, Monthly Oil Market Report 14 september) efterfrågan med 100 000 respektive 400 000 fat per. Det är framför allt osäkerheter kring utvecklingen i Kina och Indien som föranleder minskningarna. I augusti minskade oljefterfrågan i Indien med den största månatliga noteringen sedan april, till följd av en stor smittspridning av covid-19.

Enligt EIA:s senaste STEO ökade den globala efterfrågan med 1 miljoner fat per dag under augusti, vilket var den minsta månatliga ökningen sedan efterfrågan började återhämta sig i maj. Augusti var också den första månaden under återhämtningen som ökningen i den globala utbudet var högre än ökningen i efterfrågan. EIA förutspår trots detta en fortsatt balansering av marknaden under 2020 till följd fortsatt begränsad produktion från OPEC+ och en marknadsdriven produktionsminskning i USA.

I augusti sjönk den amerikanska produktion något till följd av orkanen Laura i mexikanska gulfen. Överlag ökade dock den globala produktionen med 1,1 miljoner fat per dag eftersom OPEC+ produktionsminskning gick över till en ny volym.

Hur beständig OPEC+ produktionsminskning är kan diskuteras, efter att flera medlemsländer däribland Förenade Arabemiraten, en av konstellationens främsta producenter, har brutit mot sina respektive kvoter under flera månaders tid. Väljer flera länder att producera över sina produktionskvoter kan avtalet komma att upplösas i förtid, skulle Saudiarabien tröttna på *free-riders*. Samtidigt aktar sig sannolikt Saudiarabien för att orsaka lika stort tumult på den globala oljemarknaden som man gjorde i våras då ett priskrig ledde till extremt låga priser i april och en marknad i kaos. Den 17 september möttes medlemsländerna i den så kallade *Joint Ministerial Monitoring Committee* JMMC för att bland annat diskutera marknadsläget. Kompensationstiden för överskridna produktionskvoter förlängdes och Saudiarabien öppnade för möjligheten att ha ett extrainsatt möte i oktober för att diskutera eventuella justeringar av produktionsminskningen tidigare än det ordinarie mötet i november. JMMC underströk vikten av en proaktiv och förebyggande hantering av en svag återhämtning samt att konstellationens medlemmar bör vara villiga att vidta ytterligare åtgärder om nödvändigt.

I förra veckan meddelade det finska företaget Neste att man kommer att omstrukturera sin raffinaderiverksamhet i Finland för att säkerställa långsiktig konkurrenskraft på oljeproduktionsidan. Det innebär bland annat att Naantali-raffinaderiet med en kapacitet om 58 000 fat per dag kommer att stängas ned. Dock är det möjligt att anläggningen fortsatt kommer användas i logistikledet utan raffinaderifunktionen. Enligt Neste ser man att energiomställningen sker fortare än man tidigare planerat för, påverkat av den minskade efterfrågan i och med covid-19. Under de senaste åren har det skett en stor tillökning av raffinaderikapacitet globalt sett, framför allt i Asien men också i Mellanöstern. Det gör att det idag finns ett överutbud på raffinaderikapacitet som konkurrerar om marknadsandelar. Generellt är europeiska raffinaderier, med vissa undantag, relativt gamla och ineffektiva med liten flexibilitet i både möjlig råoljemix och produktionsmix.

Torsdagen den 10 september gick Greenpeace fartyg Rainbow Warrior in till kaj vid Preemraff i Brofjordens hamn utanför Lysekil och hindrade därmed ett anlöpande tankfartyg med råolja att gå in i hamnen samt produktbåtar att gå ut i farleden. Sent under fredagskvällen kunde mindre trafik börja röra sig in och ut från raffinaderiet igen och på söndagskvällen kunde verksamheten återgå till det normala. Greenpeace har dock meddelat att man avser att fortsätta med diverse aktioner mot Preem i protest mot den ansökan om utbyggnad som Preem har lämnat till regeringen och som inväntar beslut. Blockaden ledde inte till någon drivmedelsbrist på den svenska marknaden, även om vissa leveranser försenades något. Preem äger två av tre svenska raffinaderier, ett i Göteborg och det största i Lysekil. Preemraff Lysekil är Sveriges och Skandinavians största raffinaderi och producerar flera olika typer av oljeprodukter, där omkring en tredjedel går till inhemsk försäljning och resterande på export. Raffinaderiet har en kapacitet om 11,4 miljoner ton råolja per år.

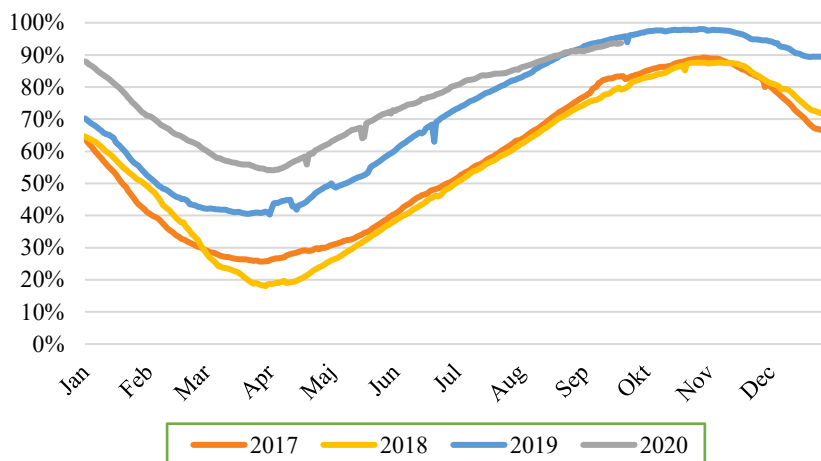
Naturgasmarknaderna

Europas försörjning av naturgas är fortsatt god och lagerfyllnaden är hög, om något lägre än samma tid förra året. De europeiska priserna finner visst stöd i den fortsatt begränsade amerikanska LNG-exporten sedan orkanen Laura slog till mot USA i slutet av augusti och försatte två amerikanska LNG-terminaler ur drift. Priserna på den nordvästeuropeiska gasmarknaden TTF M+1 stängde på måndagen (21 september) på EUR11,497 per MWh. Skillnaden mellan TTF och amerikanska Henry Hub (HHB) har breddats och kontrakt på TTF handlas nu väl över motsvarande kontrakt på HHB. Henry Hub M+1 stängde enligt EIA i förra veckan (15 september) på USD2,362 per MMBtu.

Enligt den amerikanska energimyndigheten EIA Natural gas weekly är en av de två LNG-terminalerna som slogs ut till följd av orkanen Laura nu åter i drift. Det återstår att se när den andra av de två terminalerna åter kan vara i full drift.

Priserna på den asiatiska LNG-spotmarknaden har den senaste tiden stärkts. Den globala LNG-marknaden påverkas utöver störningar i det amerikanska LNG-utbudet även av besked om ett minskat australiensiskt LNG-utbud till följd av underhållsarbete i en av Australiens största LNG-anläggning, enligt konsultbyrån Argus.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

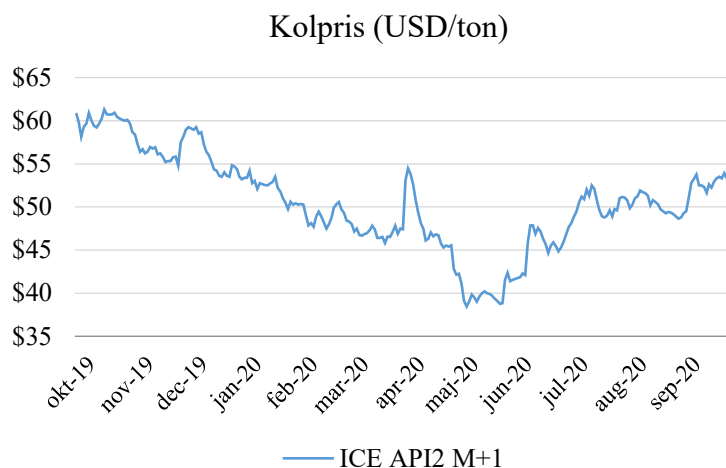
Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska gaslagren var den 19 september till 94 procent fyllda. Vid slutet av augusti var fyllnadsgraden vid samma nivå som 2019 men lagerinjiceringsstakten har saktat in och lagerfyllnaden är nu något lägre än vid samma tidpunkt förra året. Den europeiska marknaden ser dock ut att inleda uttagsäsongen med mycket höga lagernivåer.

Vid ett extra möte i Europeiska rådet den 24–25 september kommer EU:s stats- och regeringschefer hålla en strategisk diskussion om Turkiet med anledning av situationen i östra Medelhavet. Vid stats- och regeringschefernas möte den 19 augusti uttrycktes en oro över de ökade spänningarna. Diskussionen föranleds av Turkiets eskalerade jakt på naturgas i Medelhavet och konflikten om territorialvatten med Grekland.

Europeisk kraftproduktion

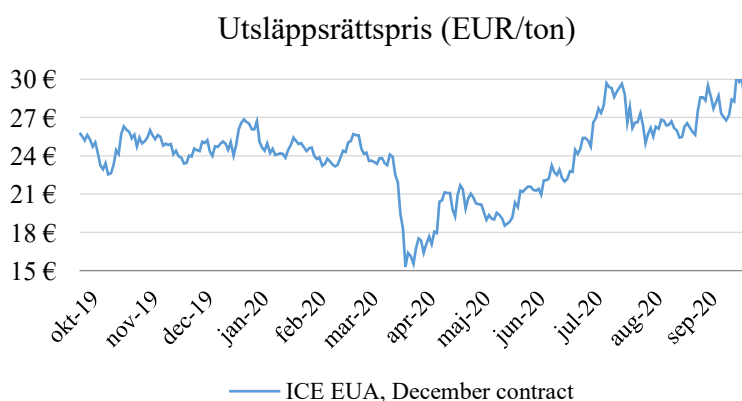
Kolpriset har ökat med knappt en USD sedan förra marknadsbrevets publicering och har sedan dess handlats för i genomsnitt USD53,20 per ton. Marknaden inväntar vinterperioden med högre efterfrågan på kolbaserad kraftproduktion.

Källa: Intercontinental Exchange.

Priserna på utsläppsrätter har ökat något och handlats för drygt EUR28 per ton den senaste tvåveckorsperioden. Måndagen vecka 38 översteg stängningspriset EUR30 per ton som en konsekvens av förslag på att inkludera även värme- och transportsektorn i utsläppsrättssystemet. Mot slutet av vecka 38 och början av vecka 39 minskade utsläppspriset igen och sjönk måndagen vecka 39 till EUR26,38 per ton.

Marknaden inväntar nu beslut om eventuellt reviderat utsläppsmål inom EU. Ett reviderat skarpare utsläppsmål skulle innebära en ökning av förnybar elproduktion och lägre kolproduktion vilket i förlängningen minskar efterfrågan på utsläppsrätter. Således krävs en minskning av utsläppsrättsvolymen på marknaden för att motverka en övertillgång på utsläppsrätter.

Källa: Intercontinental Exchange.